

«Ункуу кэрэ эйгэтигэр»

Толордо: I категориялаах иитээччи

Михайлова Римма Николаевна

Ийнээ5итэ:

1. Сыала..... 3.
2. Ийнээ5итэ..... 4.
3. Уцкуу историята 5.
4. Оскуола5а кириэн иннинээ5и саастаах о5олору уцкуугэ уерэтии методиката 6.
5. О5о тэрилтэтэ «Алгыс» уцкуу ансамблын кытта сибээбэ 7.

Сыала:

1. О5о детсаадка сылдыар кэмигэр уцкуулуур дьо5урун арийан, уцкуу кэрэ эйгэтигэр уьйуу.
2. Уцкуу хамсаныларынан эт-сиин бары былчыцнарын сайыннарыы.
3. О5о ис дууьатыттан ба5аран туран, тулалыыр эйгэ5э хайысхатын булан уцкуулуургэ уерэтии.
4. Уцкуу нецпе о5ону кэрэ5э иитии.

Сурун соругум:

Уцкуу кеметунэн о5ону сайыннарыы.

«Танец – самое возвышенное,
волнующее и самое прекрасное
всех искусств, поскольку оно
не отражение жизни или отвлечение,
а сама жизнь».

Хевлок Эллис.

Хас биирдii киби уцкуулуен ба5арар буолла5ына уонна кыбаллан туран уцкуугэ уерэннэ5инэ, дьицнээх уцкууьут буолуон сеп. Уцкуу хас да боростой хамсаныттан турар. Ону ба5алаах киби барыта сатыыр.

Уцкууну эдэр ыччат эрэ уцкуулуур буолбатах, саастаах дьон эмиэ уцкуулуехтэрин сеп. Сократ кырдьан баран биллиилээх уцкууьуттэн Аспазияттан уцкуу уруогун ылара. Дьоннор кулуу гыннахтарына этэрэ: «Вы смееётесь, когда я хочу танцевать, как эти молодые. Разве это настолько смешно что я хочу делать упражнение необходимые для здоровья? Разве это плохо, что, танцуя мы можем уменьшить вес своего тела?». Чахчы уцкуу хамсаныылара эмиэ спортивнай хамсаныылар курдук эти-сиини сайыннараллар.

Уцкуу историята.

Кцкуу историятыгар Рим олохтоохторо пантомиманнан олук уурбуттара. 23 эра ыннараа еттугэр пантомиманнан спектакыль туруораллара. Онон уцкуу үйэтэ пантомиманнан саБаламмыта. Пантомиманы кытта араас христианскай быраабынныктарга ритуальной уцкуулэри эмиэ толороллоро.

Орто үйэтээ5и эпоха5а дьоннор храм табыгар ыллыы – ыллыы «тарантелланы» уцкуулуулэрэ. Тарантелла сэниэлээхтик уцкуулэнэр уцкуу. Бу уцкууну «Тарантул» диэн оо5уй о5уска сибээстииллэр. Тарантул диэн дьааттаах оо5уй о5ус ытырда5ына «тарантизм» - диэн ыарыыннан ыальаллар эбит. Ол ибин келебуннэрин кытта дьаатын табаараарылар куускэ хамсанан биэрэллэр. Уцкууну ритуальной эрэ буолбакка, аралдьыйар дьарык гыммыттар. Ол курдук, ордук кароланы-хаама сылдьан уцкуулээбини толороллоро. Кэлин Европа5а быраабыннык ахсын эбэбээт уцкуулуур буолбуттар. 12 үйэ5э дамалар уонна рыцардар ыарахан тацастаах буоланнар крестианнар курдук куускэ хамсанар кыахтара суо5а уонна придворнай этикеттэрэ ирдииринэн строгай манераннан параннан уцкуулуулэрэ. Ол уцкуулэрэ полонезка майгынныыр. Кинилэри профессиональной уцкуу учуутала уерэтэрэ.

15-16 үйэлэргэ маскалаах маскараадынан улуюйэллэр, ордук карнавалга. Онтон сиэттэрэн Италия5а, Франция5а придворнай балларга уцкуубуттэр маскалаах уцкуулуур буолбуттар, кэлин театырга.

17 үйэ5э уцкуу муодатыгар ведущай оруолу Франция ылар. Маскарааттаах уцкуулэри туруоран аристократтарга кердереллер. Ордук классической жаныры (балет с выходом) туруоран кордерер. онтон аристократтар балларыгар эрэ минуэты, полонезы уцкуулуур буолаллар.

18 үйэ вальс үйэтэ саБаланар. Немец крестьяннарыйттан веллер диэн скользьяцый уцкууттэн теруттэнэр. Европа5а вальсы кытта кадрили чередуудаан уцкуулуулэр.

19 үйэ5э польканы , мазурканы, голубу себулээн уцкуулуур буолаллар. Африканестар атахтарын собон, тибийэр уцкуулэриттэн чечётка уедуйэр. Латино Американскай тэтимнээх уцкуулэртэн, ордук бразильскай манчиш уонна кубинскай хабанераттан танго уедуйэр.

20 үйэ5э эстраднай уцкуулэр тууццу кулууптартан американскай мюзикылга уонна концертнай подмоска толоруллан бараллар. Уонна бу үйэ5э бальной уцкуу, балет, модерн уцкуулэр куускэ сайдаллар.

Фольклорнай уцкуугэ норуот хараактыра майгыта – сигилитэ кестер. Кини үйэттэн – үйэ5э бэйэтин норуотугар бэриллэн ибэр. Сорох фолькорнай уцкуулэр, норуоттар дэриэбинэтээ5и олохтоохторо уунууну кердобер ритуальной уцкуулэрэ буолар.

Бибиги Сахабыт сирин национальной, сценической уцкуутун биир бастакыннан туруорбут кыиннэн буолар Сергей Афанасьевич Зверев – кыыл уола. 1966 сыллаахха

уцкуу ансамблын тэрийэн «Алгыс», «Хотой», «Батыйлах бухатырдар» уцкуулэрин туруорбута. Сергей Афанасьевич Зверев (Кыыл уола) уцкуулэригэр саха дьонун олобун-дьабабын, саха туостан, мастан ибиттэрин ойууларын, обуордарын, олох, улэ кестуулэрин дьубуйэн кердерер. Кини олохтообут сценической уцкуутун хамсаныыларын тутуьан билици хореографтар бэйэлэрин уцкуулэрин туруораллар.

Оскуолаба кириэн иннинээби саастаах оолору уцкуугэ уэрэтии методиката.

Музыка – искусство биир сырдык, ыраас керуцунэн буолар, оону иитиигэ ордук дьайыылаах. Онтон музыка добууоллаах уцкуулэр ооо физическай уонна психическай сайдыытыгар дьайар. Физически сайдыбыт ооо доруобай буолар. Доруобай ооо түргэнник ылынан бары еттунэн сайдар, тулалыыр эйгээ оннун булар.

Уцкууннэн дьарыктаммыт ооо этэ – сиинэ, уцуоба, ону табынан ейдеен хаалар дьобура сайдар уонна хомуллуулаах буолар, осанката кенер, ис туруга чэбдигирэр уонна раскованнай буолар.

«...Если двигательные нагрузки отсутствуют или они незначительны, то объём информации, поступающий из рецепторов мышц, уменьшается, что ухудшает обменные процессы в тканях мозга и приводит к нарушениям его регулирующей функции!» (Ю. Ззмановский).

Сепке талыллыбыт музыка ооо хамсаныыны ылынарыгар, онтон хамсаныы музыка обраьын арыйарыгар кемелебер. Бу эрэ түгэцэ ооо музыкальной сайдыытыгар септеех сорок ситибиллэр: музыкаба тапталы, уцкуугэ интириэби, хамсаныыны эмоциональнайдык толорууну. Ооооо уцкуугэ интириэбин, бабатын уьугуннараар сыалтан салайааччы творческай атмосфераны уескэтиэхтээх.

Кыра ооо илиитэ, атаба, тебете кыайан учүкгэйдик хамсаабат. Атабын хамсатар кэмигэр илиитэ хамсаабат, илиитх хамсыыр кэмигэр атаба хамсаабат. Атыннык эттэххэ координацията суох. Тулалыыр эйгээ хайысхатын кыайан чопчу булан хамсаабат. Равновесиятын кыайан булбакка охтор эбэтэр кыайан инерциятын туппакка баран кэтиллэр. Ол да буоллар ооо музыканы иьиттэр эрэ хайдах сатанарынан хамсанан барар. Ити уцкуулуур бабатын таба тутан боростой хамсаныыны уэрэтэн уцкуулэтиллэр. Уцкуу хамсаныытын тылынан быбаара-быбаара кердерен утугуннэрдэххэ учүгэйдик ылынар. Оону музыка характерыгар сеп түбэбиннэрэн атах тарбабар чэпчэкистик суурэргэ, илиилэрин имигэстик хамсатарга, холкутук хаамарга, атабы уларыта сылдьан чэпчэкистик ойорго уэрэтиллэр. Бэлэмнэнии белех оолоругар музыканы иьитиннэрэн баран бэйэлэригэр уцкуу хамсаныыларын айдарыллар. Оччооо айар дьобура сайдар. Хамсаныыны сааьыттан керен уустугурдан бэриллэр. Холобур «атах тэпсиитэ» - диэн хамсаныыны кыра белех оотугар атабын иннигэр табааран уллуцун муостаба бутуннуу уурдарыллар. Орто белех оотугар подьёмун таттаран атах тарбабын муостаба уурдарыллар. Улахан белех оотугар атабын уеьээ салгыцца кетехтеруллэр. Бэлэмнэнии

белэх о5отугар ата5ын уларытарыгар ойдоруллар. Орто белехтен са5алаан о5о уцкуулуу сылдьан санныларын ере кетехпеттерун, систэрин ке5нетук туталларын уонна атахтарын кербеттерун ирдэниллэр. Уцкууну түрүоруох иннинэ о5о5о музыуаны ибитиннэриллэр. Онтон хас биирдии хамсаныыны сепке оцорорго уерэтиллэр. Ол кэнниттэн хамсаныылары холбоон уцкууну түрүоруллар. Уцкуу хамсаныыларын сепке оцоро уерэммиттэрин кэннэ тебе, илии, корпус хамсаныыларын түпсаран бэриллэр. Уцкууну түрүорууга б сурун стройу түбаныллар.(1 кыбытык лиис) Биир хамсаныыны икки стройга хатылыахха сеп.

О5о уцкуугэ хамсанарга эрэ уерэнэр буолбатах. Уцкуу кеметунэн түлалыыр эйгэни тереебут дойдутун искутватын, фольклорун кытта билсибэр. Ону табынан араас омуртар искусстволарын, фольклордарын кытта билсибэр.

Уцкуу сурун строя.

1. - шеренга

2. . .
. . - тегурук ацара
. .

3. .
. - диагональ
. .
. .

4. . .
. . - круг
. .

5. - шахматнай строй
. . . .

6. а) . б) . . - колонна
. .
. .
. .

Диагностика.

Старшей группы.

№	Ф. И. ребёнка	Музыкально-ритмические движения			Танцевальные движения		
		низкий	средний	высокий	низкий	средний	высокий
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

Средней группы.

№	Ф. И. ребёнка	Музыкально-ритмические движения			Танцевальные движения		
		низкий	средний	высокий	низкий	средний	высокий
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							